

De eerste kennismaking.

Elk jaar in de maand maart was er in Smakt, ter gelegenheid van de naamdag van De Heilige Jozef, een zogenaamde "Kuitenmarkt". 's Middags was er een heilige mis en daarna slenterde iedereen door Smakt heen, kijkend wie er allemaal waren. De naam "Kuitenmarkt" komt hier vandaan. Naar de kuiten van de meisjes kijken.

In die tijd waren er niet zoveel mogelijkheden om meisjes en/of jongens uit een andere plaats te ontmoeten. Dit was een gelegenheid alsmede de plaatselijke kermessen in de dorpen rondom Maashees.

Tijdens het bezoek aan Smakt in 1938 is de vlam overgeslagen tussen ons Pap en Moe. Op de terugweg naar Maashees waren de veters van de schoenen van Pap losgelaten. Niemand wachtte op hem behalve Bertha Bekkers zijnde ons Moe. Ze zijn toen samen naar Maashees gelopen. Dit was het begin van hun verkering, latere verloving en trouwen.

Op 22 oktober 1940, in het begin van de oorlog, zijn ze getrouwd in Maashees.

De eerste jaren / Oorlogsjaren.

Dit waren de jaren tijdens de Tweede Wereldoorlog van 1940-1945 waarin Nederland bezet werd door Duitsland.

Pap en Moe hadden een prachtig huis in Maashees gebouwd nabij het huidige Havens-terrein.

Hier trokken ze in direct na hun huwelijk in oktober 1940.

Van dit huis hebben ze niet optimaal en lang kunnen genieten. Tijdens de eerste jaren moesten alle ramen geblindeld zijn tot de finale verwoesting in 1944.

Tijdens de mobilisatie van Nederland in 1939 is er door de Nederlanders een grote verdedigingswal, inclusief kazematten, in dit gebied opgeworpen.

De Duitsers hebben dit gebied gebombardeerd. Zij wilden alle hoge gebouwen aan deze kant van de Maas torpederen. Alle kerktorens van Oeffelt tot Venlo zijn verwoest!

Op een dag zijn in Maashees zowel de kerk, de silo van Havens en het huis van Pap en Moe in een puinhoop veranderd.

Hierna hebben ze, met Jeu, Frans en Wim, als kleine peuters, met 26 personen een half jaar gewoond in de kelder bij Pietoom in de Kalverstraat. Toen de vuurgevechten tussen de Duitsers en Engelsen te heftig werden zijn Pap en Moe met de kinderen gevlucht naar het bos in buurtschap De Weerd in Maashees.

Hier hebben ze een kleine week onder de grond in holen geleefd, samen met een groep vluchtelingen.

Toen het oorlogsgeweld wat rustiger was zijn ze met Wim in de kinderwagen en Jeu en Frans op de kruiwagen, naar Overloon gelopen. Van daaruit zijn ze met een vrachtwagen naar het evacuatie adres in Heeze gebracht. Hier, bij de familie Toemen, zijn ze enkele dagen gebleven. Hier heeft Jeu zijn eerste herinneringen als klein jochie

Vanaf dit adres zijn ze terecht gekomen bij de familie van Kreij in Geffen waar ze ongeveer een half jaar ingewoond hebben. Ze waren geen vluchtelingen doch zowel de Engelsen als de Duitsers stuurden ze weg van het front.

Bij terugkeer in Maashees was de toegezegde noodwoning nog niet klaar. Tijdelijk hebben ze enkele maanden bij ome Jan en tante Maria Verstralen gewoond aan de Holtheseweg, nu Antoniusstraat.

De noodwoning was een heel gezellig huis. De buitenmuren waren wit gekalkt en de kap was met riet bedekt. De ligging was identiek als waar het gebombardeerde huis had gestaan. Een uitdagende omgeving voor Jeu en Frans met het beklimmen van de vele bergen puin.

In huis was de centrale huiskamer met daaromheen drie slaapkamers, een keuken en een bijkeuken met toilet. Er was elektriciteit maar geen riolering, gas en waterleiding. In de keuken een koperen pomp en een fornuis dat gestookt werd met bruinkoolbriketten en turf.

Tijdens deze periode hebben ze een nieuw huis gebouwd aan de Dorpsstraat B18a, nu Mgr. Geurtsstraat 6 in Maashees.

Twee herinneringen van deze tijd van Jeu en Frans:

- Buiten werd een varken geslacht en gedood met een messteek in het hart. Tante Dien uit Holthees kwam dan "worsten", zoals dat toen heette. Het duurde de gehele dag. In een grote teil vol bloed werd de balkenbrij gemaakt. Dezelfde avond at Pap de hersenen op die werden gebakken in de pan.
Het beste stuk vlees werd naar de pastoor gebracht!
Wekenlang aten we elke dag balkenbrij, daarna was de leverworst aan de beurt en uiteindelijk de gedroogde worst en ham. Ander vlees werd ingemaakt, evenals de groente uit de eigen tuin.
- We speelden in de ruïnes van de huizen die plat waren gebombardeerd. Later toen we wat ouder waren werd bij Jo de Kuper met Carbid in een melktuit geknald. Met stenen maakten we een beschermingsmuur.

Karakters – Geloof – Wereldbeeld

Het katholieke geloof stond bij Pap en Moe hoog in het vaandel. Vooral Moe was zeer trouw aan de geloofsregels. Dat kon ook niet anders. De vader van Moe was koster in de kerk!

Ik heb het zelf niet sterk meegemaakt maar de ouderen onder ons hadden een strak schema qua uitoefening van het geloof. Ter illustratie een opsomming, samengesteld door Frans:

Elke morgen om 7 uur moesten we naar de kerk voor de H. Mis, in de winter om halfacht. Op zondag twee keer naar de kerk, een Heilige Mis en 's middags het lof of kruisweg, behalve als we konden schaatsen, dat ging voor. Met de ijsheiligen was er drie dagen elke morgen om 6.00 uur een

processie langs de velden, bidden voor een goede oogst. Met Sacramentsdag was er een uitgebreide processie met fanfare, misdienaars en andere verenigingen. Deze processie ging door het dorp met op twee plaatsen een rustaltaar alwaar het H. Sacrament werd aanbeden. Met carnaval was er het 40-ureengebied. Het was de bedoeling dat er zeker 40 uur door gelovigen in de kerk werd gebeden. Met Allerzielen was het een soort inloopbidden. Na elke zes onzeveraders en weesgegroetjes had je een volle aflaat verdiend. Dan ging je de kerk uit en weer naar binnen om de volgende aflaat te verdienen.

Elke 14 dagen gingen we biechten, de ene week voor de mannen en de andere week voor de vrouwen.

Dit strakke geloofsschema heb ik (gelukkig!) niet meer meegemaakt. De scheidslijn zal ongeveer bij Ineke en Thea gelegen hebben. Ik moest af en toe weleens gaan biechten maar zoveel naar de kerk gaan was in onze tijd van Thea, Mariëtte, mij en Joost niet meer van toepassing.

Mede door hun geloof is hun wereldbeeld bepaald. Politiek gezien werd er altijd gestemd op de KVP (Katholieke Volkspartij) die in de jaren tachtig is opgegaan in het huidige CDA.

De krant werd vooral door Moe heel goed gelezen. Zij was prima op de hoogte van wat zich in de wereld en omgeving afspeelde. Pap deed dit minder. Hij was vooral met de zaken bezig.

Tevens werd er elke week op zondag naar G.B.J. Hilterman geluisterd. Zijn verhaal over "de toestand in de wereld" gaf in die tijd een goed beeld van wat er zich afspeelde in de wereld. Hans was hier later ook zeer in geïnteresseerd.

Qua karakters pasten ze goed bij elkaar.

Moe was de rots in de branding. De kapitein op het schip!

Zonder er al te veel woorden aan vuil te maken regelde zij bijna alles in het gezin. Zij hield van structuur en je wist wat je aan haar had.

Detail: Elk jaar, aan het begin van de vastentijd, (Later toen Carnaval zijn intrede deed was dit de eerste dag na de Carnaval), begon ze met de grote schoonmaak. Van boven naar beneden werd het gehele huis goed onder handen genomen. Dit samen met mevrouw van Rhee, Maria Janssen en later met Ineke. Met Pasen hoorde de grote schoonmaak klaar te zijn.

Haar mening ventileerde ze direct al was dit niet altijd fijn om te horen.

Moe hield van gezelschap maar liep niet voorop in de polonaise. De winkel gaf haar veel plezier, vooral omdat zij dan veel contacten had met de inwoners van Maashees als ook met de vertegenwoordigers die langskwamen om spullen te verkopen. Enkele van hen, zoals de heer Walda van Lankhorst Touwfabrieken, reden vaak speciaal een rondje om voor een kopje koffie en een gezellig praatje bij Moe.

Familie Smits-Bekkers / Historie / Pap en Moe vanaf trouwen.

November 2021 - Alfons

Pap was een vriendelijke, lieve, opgeruimde man maar ook een harde werker. Hield veel ballen in de lucht als de centrale figuur in de ploegenfabriek, de zelfstandige touwhandelaar alsook de verbindende factor en regelaar binnen de soms moeilijke onderlinge verhoudingen van de Smits familie.

Pap was altijd bezig. Of met zijn werk of met het bijhouden van de (moes) tuin of met gezellige dingen waar hij wel altijd voor te porren was.

Hij was ijdel en hield op zijn tijd van flirten. Liet vaak portretfoto's van zichzelf maken en hield van mooie kleren en op vakantie gaan.

Met de opvoeding van zijn kinderen bemoeide hij zich niet veel. Dat was in goede handen bij Moe.

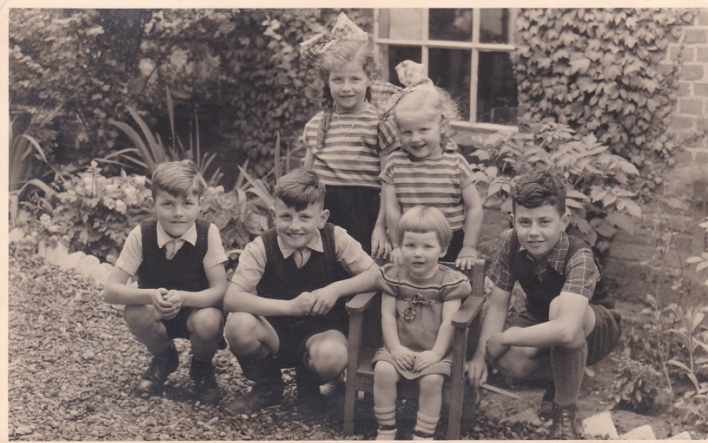
Kinderen - Opvoeding

Pap en Moe hebben negen kinderen gekregen en opgevoed. Tevens heeft Moe nog twee miskramen gehad.

Wij hebben een geweldige opvoeding gehad waarbij, rekening houdend met de toen geldende tijdsgeest, wij veel vrijheden kregen. De opvoeding was streng doch eerlijk. Zeker met de verschillende karakters tussen ons als kinderen. Wij mochten veel, werden aardig vrij gelaten in het kiezen van vrienden, in het aansluiten bij activiteiten, het uitkiezen van de gewenste sport en het inrichten van onze vakanties. Al op jonge leeftijd trokken we de weide wereld in zonder noemenswaardige tegenstand van onze ouders. Ook vrienden en vriendinnen waren altijd welkom. Bijvoorbeeld Nöl Botden uit Vortum sliep elke vrijdag bij ons om de dag erop bij de Scouting te zijn. Tevens heeft ons huis gefunctioneerd als gastgezin voor Bob uit Amerika.

Onderling tussen ons als kinderen was de wederzijdse opvoeding zeer zeker ook van toepassing. Soms kreeg je nog eerder straf van je oudere broers en zussen dan van onze eigen ouders! Pap en Moe evolueerden mee met de maatschappelijke veranderingen tussen de jaren vijftig en tachtig. Dit hebben ze knap gedaan. Zeker gezien hun eigen opvoeding en de progressieve veranderingen in de wereld. Zij pasten zich aan en hadden oog voor de veranderingen. De ene keer wat meer dan de andere keer! Dit is mede afhankelijk aan welk kind je het vraagt.

Zoals al eerder vermeld was Moe de kapitein op het schip en bepaalde in hoge mate de opvoeding van ons. We wisten wat we aan haar hadden en ze was direct in haar communicatie. Zij dacht vooruit en anticepeerde op (toekomstige) mogelijkheden voor ons.

Als voorbeeld mijn eigen ervaring:

Op een dag kwam ik thuis, was 17 jaar en niet zo'n hardwerkende scholier, en kreeg de mededeling dat ik volgende week woensdag een afspraak had met de onderdirecteur van de Nederlandse Credietbank in Venray. Argumentatie: Het leren vlot niet goed, maar je kunt wel goed rekenen. Ik denk dat werk op een Bank wel iets voor jou is.

Gevolg: Ging op gesprek, werd aangenomen en was de volgende maand al aan het werk.

Eenzelfde verhaal voor Thea. Zij is naar de analistenschool gegaan omdat Moe in de familie van tante Dien iemand kende die in het laboratorium van Sint Anna in Venray werkte. Dat was iets voor Thea dacht Moe en regelde een gesprek met de toen nog particuliere analistenschool in Venlo.

Zover ik weet is dit, in meer of mindere mate, ook van toepassing geweest bij Jeu, Ineke, Mariëtte en Joost.

Drie jongens (Frans, Wim en Hans) zijn in militaire dienst geweest. Jeu kreeg vrijstelling omdat hij voor een periode van minimaal vijf jaar ging werken op een kleine school (Reek).

Wij konden op zijn tijd een centje bijverdienen in de touwhandel. Meestal was dit het afmeten van bepaalde lengten vanuit een grote tros touw. Voor elke "streng", die via onze arm en aantal omwentelingen afgemeten werd, kregen we een bepaald bedrag. Bij de smederij was het voornamelijk het schilderen van de gefabriceerde ploegen.

Concluderend kunnen we zeggen dat het een grote prestatie is geweest om 9 kinderen, in combinatie met 3 bedrijven, op deze manier op te voeden en een sterke basis te leggen voor onze geweldige onderlinge band. Een ontzettend goede onderlinge harmonie van een familie die op dit moment een aantal kent van 85 personen!

Wonen

Zoals vermeld onder het onderwerp “De eerste jaren/oorlogsjaren” hebben Pap en Moe in de eerste jaren van hun huwelijk, noodgedwongen, op vele verschillende plekken gewoond.

Graag hadden ze op de plaats van hun gebombardeerde woonhuis een nieuw woonhuis gebouwd. Dit was, om duistere redenen, niet mogelijk. Tijdelijk hebben ze in een noodwoning gewoond waar Ineke is geboren. In die tijd is de woning aan de Dorpsstraat B18a, huidig Mgr. Geurtsstraat 6 te Maashees gebouwd.

Hier is Thea geboren. Ze konden ook het huis van Pietome krijgen maar dan moesten ze Pietome in huis opnemen. Dat was teveel gevraagd!

Omdat ome Jacques, die bij de smederij woonde, wegens zijn nieuwe liefde naar Wanroij verhuisde kwam het woonhuis bij de smederij leeg te staan. Dit was een hele vervelende situatie. Gezien de bedrijfsbelangen moest hier iemand bij wonen. Ome Sjeng wilde niet verhuizen. Uiteindelijk hebben Pap en Moe, met heel veel tegenzin, besloten dat zij zouden verhuizen naar de andere kant van het dorp. Hierdoor kwam het woonhuis aan de Mgr. Geurtsstraat 6 leeg te staan.

Dit duurde echter niet lang. Vanwege de leegstand werd het huis gevorderd door de Nederlandse regering. Tijdelijk zijn hier Molukkers (Familie Voogd) in geplaatst, die het Nederlandse leger hadden geholpen in de strijd tegen Soekarno. Zij kwamen met grote aantallen uit Nederlands-Indië.

Dit hebben Pap en Moe altijd heel erg gevonden.

In het huis naast de smederij zijn Mariëtte en Alfons geboren.

Op een gegeven moment wilde ome Jacques weer terugkomen naar Maashees. Toen zijn Pap en Moe weer terugverhuisd naar het woonhuis Mgr. Geurtsstraat 6 waarin Joost is geboren.

Moe heeft hier gewoond tot en met haar overlijden. Pap is hier alleen blijven wonen totdat hij verhuisd is naar een verzorgingsflat in Venray in 1997.

Later heeft Pap, tot zijn overlijden in 2008, gewoond in het verpleeghuis in Overloon.

De meeste herinneringen hebben wij aan het woonhuis aan de Mgr. Geurtsstraat 6 in Maashees. Dit was, gegeven de tijdsgeest, een fijn en ruim woonhuis om te wonen. Een gescheiden woonkamer met een deel voor dagelijks gebruik en deel voor speciale gelegenheden, de zogenaamde “goei kamer”. Een grote keuken en bijkeuken. Boven drie slaapkamers, een klein studie/naaikamertje en een badkamer. Op de zolder was nog een slaapkamer en ontzettend veel ruimte om spullen op te bergen, slaapgelegenheid voor de logerende vriendjes van de meisjes en bergplaats voor de worsten en hammen van de geslachte varkens.

Er was een winkel, touwhuis en klein kantoor voor Pap. Later is er een stuk aan de winkel gebouwd als ook een grote uitbreiding van het touw magazijn. De bijkeuken werd kantoor voor Pap.

Er was tevens een houten garage voor Pap zijn trots. De auto moest een goede plek hebben. Ik weet nog dat de garage gebouwd is door ome Herman uit Velden.

Tevens was er een grote tuin, moestuin en boomgaard. Een schuurtje, in die tijd genoemd “de schop” deed in eerste instantie dienst als kolenopslag en later als kippen- en konijnen verblijf. Later heeft Wim er nog een afdak aangebouwd voor de stalling van zijn Fiat vijfhonderdje.

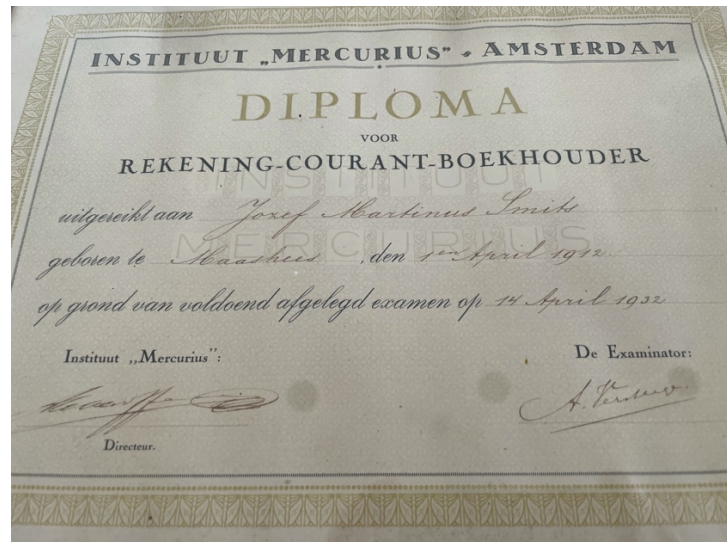
Zowel voor, naast als achter het woonhuis was het terrein geplaveid met grind. Elke zaterdag was er wel iemand aan de beurt om dit te ‘griezelen’ en het onkruid te wieden. Ook moesten we elke week het afval brengen naar de vulekeskuul, de vuilnisbelt van Maashees, die later is ingericht als dorpspark.

Werkzaamheden

Na de ULO, waarvan geen diploma, en de Handelsavondschool gehaald te hebben ging Pap, samen met zijn broers Sjeng en Jacques, werken in de smederij en latere ploegenfabriek van Opa Ties de Smid zoals hij werd genoemd.

Deze hebben zij gezamenlijk overgenomen. Pap was de verkoper en administrateur van het geheel. Hij reisde de gehele omgeving af, eerst op de motor en later met de auto.

Daarnaast runde hij daarbij, meestal in de avonduren, een touwhandel. Deze touwhandel heeft hij overgenomen van de man van zijn zus Tonnie die in 1945 overleed aan de gevolgen van een motorongeluk.

Moe runde het huishouden en de winkel. Bij de huishouding had ze hulp van achtereenvolgens Truus uit Overloon, Anja uit Aijen, Corry Cornelissen, Riek Zeegers, Maria Janssen en later ook van Ineke. De grote klussen, bijvoorbeeld behangen en de grote jaarlijkse schoonmaak, was tevens vrouw van Rhee van de partij.

De winkel was altijd open. Iedereen betaalde contant of op de pof. Dit werd opgeschreven in een groot boek dat altijd op de toonbank lag.

Bij het bedienen van de klanten moesten wij allemaal ons steentje bijdragen. Daar komt het gezegde "nie gaons" vandaan. Als de winkelbel ging was de laatste persoon die "nie gaons" riep de klos. Die moest de klant in de winkel gaan helpen.

De vertegenwoordigers kwamen veelal aan huis maar Moe ging ook wel met de trein naar de jaarbeurs in Utrecht voor inkopen.

's Avonds deed Moe nog vaak matten "boorden" die wij dan op een kar naar de klanten moesten brengen. Dat was de service. Omgekeerd kregen wij die service van de melkboer en de bakker.

Het vele werken van Pap en Moe voelde voor ons nooit als spannend of gestrest.

Het was er gewoon constant!

Jubilea en Vrienden

Als er iets te vieren was dan gebeurde het ook. Dit zowel in de familie als met vrienden en de familie.

Het 12,5 huwelijksfeest is thuis gehouden toen ze woonde bij de smederij.

Het 25^e jarig huwelijk als ook het 40^e jarig huwelijk zijn groots gevierd.

Beiden in het Gemeenschapshuis.

Pap en Moe waren niet karig met het fêteren van de genodigden.

Het cadeau van ons als kinderen was een reis naar Lourdes (25e) en een reis naar Rome (40e).

Het 45^e jarig huwelijk is gevierd met een diner bij Bussers op den Bosch (gehucht bij Maashees).

Aan jubilea van de zaak is nooit aandacht besteed.

Contacten en vrienden waren er in overvloed. Meestal lokaal. Tevens waren de contacten met broers en zussen goed doch hier zat wel een grote diversiteit tussen.

Elk jaar, met de kermis in Maashees, kwamen de broers en zussen op de koffie, borrel en d'n eet! De verjaardagen werden gevierd met de buurt. Dit was altijd een hele happening qua voorbereiding en avond op zich.

Vrienden die heel close waren zijn er niet echt geweest. In de familie Smits trokken ze het meeste op met ome Herman en tante Marie. Hier konden ze goed mee praten als er "trubbels" waren met de smederij. Met tante Leen was vanuit de Bekkers kant het meeste contact. Zij kwam zeker tweemaal per week bij ons.

Vrije tijd - Hobby's - Vakanties

Pap besteedde zijn vrije tijd aan de fanfare op donderdagavond, kaarten met de kaartclub op vrijdagavond en 's zondags na de hoogmis toepen bij café van Dommelen en café van der Lijck. Pap stopte meestal tegen 20.00 uur met werken. Dan keek hij, vanaf de jaren zestig, naar de televisie met moe of ging de krant lezen. Op zaterdag was hij de hele dag in de tuin bezig. Tot zijn 42e levensjaar heeft Pap gevoetbald bij de plaatselijk FC. Zijn laatste wedstrijd werd bijgewoond door de gehele familie.

Vanaf zijn 12^e jaar is Pap lid geweest van fanfare St. Cecilia uit Maashees. Tot zijn 80^e verjaardag heeft hij zijn instrument (Bugel) gespeeld. Oefenen deed hij in de kelder en later op zijn kantoor. Na zijn 80^e verjaardag ging hij wekelijks voor de gezelligheid naar de repetities. De Brabantse bond wist op een gegeven moment niet meer welke onderscheiding ze hem moesten geven met zijn vele fanfare jubileums.

Schaatsen was een van zijn grootste hobby's. Als er ijs was dan stond hij erop. Het Ven in Geijsteren was zijn favoriete plek. Daar moest alles voor wijken. Op latere leeftijd is hij nog gaan zwemmen, koersballen en heeft hij zich het Bridge spel eigen gemaakt.

Moe had, met uitzondering van breien, niet zoveel hobby's. Zij dronk op zijn tijd graag een kopje koffie met mensen uit Maashees en daarbuiten. Zij was geïnteresseerd in andermans verhalen en was daardoor goed op de hoogte van wat er zich in de wereld en Maashees afspeelde. Moe legde wekelijks een kaartje met een vast groepje vrouwen. De spelvorm was Jokeren.

Tevens was ze lid van de boerinnenbond, later de KBO en ging ze vaak met een groepje vrouwen fietsen. Onder andere naar Kevelaer en Arcen.

Op televisie was Moe met name geïnteresseerd in nieuwsprogramma's en series.

Pap daarentegen kon op TV genieten van voetbal, paardensport, circus en natuurprogramma's.

Van Moe is minder te vertellen over haar hobby's omdat zij, net toen ze de tijd hiervoor kreeg, is overleden.

Vakanties kwamen pas aan bod toen ze de vijftig al gepasseerd waren.

Daarvoor kwam dit woord in hun vocabulaire helemaal niet voor.

Het allereerste tripje was toen Pap zijn eerste auto had. Met negen man, inclusief Opoe, in de Ford Taunus naar de speeltuin in Velp.

Daarna kwamen er meer dagtripjes. Het waren dagjes uit met de auto, bermtoerisme heette dat toen. Een deken werd langs de weg op de grond gelegd en daarop zittend aten we de boterhammen en dronken we de prik, die Exota heette. Met hoeveel personen we gingen hing af van het aantal personen dat in de auto gepropt kon worden!

Vanaf Ineke/Thea hebben we dit mee mogen maken. De vier oudste broers zijn volgens mij nooit met Pap en Moe op reis geweest.

Omdat er vanaf de jaren zestig het meer de gewoonte werd om foto's te maken blijven enkele uitstapjes beter in ons geheugen hangen. Bijvoorbeeld een dagtripje naar Arnhem waar we, zittend langs een grote ronde vijver, een versnapering kregen.

Later hebben we (Moe, Thea, Mariëtte, Alfons en Joost) nog een weekje in een caravan gebivakkeerd in Ermelo. Had Pap zomaar gehuurd van iemand uit Beugen. Hij zelf moest werken en kwam af en toe op bezoek. Jeu kwam op zijn scooter ook nog even op bezoek.

Later, toen Hans een caravan had gekocht op de Heidse Tip in Zeeland, ging Pap en Moe daar ook weleens heen. Niet slapen. Moe was het liefste thuis.

Pap trok er graag op uit en wilde gaan reizen. Moe had hier niet veel mee. Bleef het liefste thuis.

Uiteindelijk zijn ze meermalen met een georganiseerde busreis op stap geweest.

Meestal samen met ome Herman en tante Marie uit Velden en de heer en mevrouw Korsten uit Velden. Mooie busreizen naar Duitsland, Oostenrijk en Italië. Moe zag er altijd tegenop om te gaan, maar als ze terug was had zij de grootste verhalen.

Mooi detail:

Op hun 40e jarige bruiloft kregen Pap en Moe van ons, als cadeau, een reis naar Rome aangeboden. Voor Moe was dit niet echt een cadeau gezien haar opmerking: "Motte we ok nog nor Rome!".

Familiebijeenkomsten

De familieband was en is bijzonder!

De basis voor onze huidige familieband, met op dit moment 85 personen, is zeer zeker gelegd door ons Pap en Moe. Pap als inspirator, altijd in voor een geintje of speciaal tintje. Moe als verbindende factor, sturend en scheidsrechter in het gehele gebeuren.

Er zijn teveel mooie momenten en speciale gelegenheden geweest om op te noemen doch onderstaand de gebeurtenissen die bij ons als kinderen, met kleinkinderen en achterkleinkinderen zeer zeker in ons geheugen staan gegrift.

Dit alles evaluerend in de tijd en gebruikmakend van de creativiteit van onze ouders en later overgenomen door kinderen en kleinkinderen.

Het jaarlijkse Sinterklaas feest was altijd een grote happening.

Toen we nog jong en onbedorven waren stonden alle cadeautjes op tafel. Moe wist precies wat iedereen graag wilde hebben. Daar omheen werd alles aangevuld met taai-taai, speculaas en andere zoetheid.

Enkelen van ons konden in de nacht van 5 naar 6 december bijna niet slapen. Beneden kijken had geen zin. De deuren van de woonkamer waren op slot en Moe hield die nacht in bed ook de wacht. Later, toen iedereen ongelovig was geworden, werd pakjesavond gevierd. Een grote mand stond in de kamer met vele cadeautjes. Deze mand is nog vele jaren gebruikt voor de cadeautjes van de kleinkinderen.

Moe was hier al maanden van tevoren mee bezig. Zij had een hele goede antenne waarmee ze haar kinderen en kleinkinderen blij kon maken. Pap sloot de avond meestal af met een super surprise die meestal de portemonnee van iedereen extra spekte. Onderling werden surprises en gedichten uitgewisseld met wisselende commentaren, bijzonderheden en in de vorm van bijzondere creaties. Ieder heeft wel een speciale herinnering aan een ontvangen cadeau en of gebeurtenis tijdens deze avonden.

Detail:

De maand december was top. Buiten ijs om te schaatsen als het mee zat en binnen, met de luiken dicht, gezelschapsspelletjes doen. De stemming na afloop was wisselend!

Verder was de kermis in de zomer een hoogtepunt alsmede de communiefeesten.

De start met het organiseren van familie weekendjes en uitstapjes is eigenlijk begonnen bij een gezamenlijk tripje naar Göteborg in Zweden met de Tor Line in 1979. Hier hebben wij (Pap, Wim en Anny, Joost, Herbert en Mariette en Alfons en Philomeen) gebruik gemaakt van een personeelsaanbieding van de Rabobank. Moe bleef lekker thuis.

Deze reis heeft Joost nog een heldenstatus opgeleverd door een gepubliceerde foto van hem op de voorpagina van de Zweedse krant. Wat was er gebeurd: Tijdens de terugweg liep ons schip vast op een zandbank. Met een sleepboot teruggetrokken naar Göteborg en toen met de eigen auto, via Denemarken en Duitsland, teruggereeden naar huis. De overnachting in een hotel nabij Hamburg zal ik nooit vergeten. Pap kreeg in het restaurant een tongetje op zijn bord die zo groot was dat hij er bijna niet overeen kon kijken. Tevens was er een bruiloft aan de gang waar wij ook maar een graantje van meegepikt hebben!

In de winter van 1980 zijn we een lang weekend naar Willingen in Duitsland geweest en verbleven in Hotel Sauerland Stern. Hier is de befaamde foto gemaakt van Pap en Moe schaatsend en dansend op het ijs.

Hierna is de traditie geboren om periodiek met zijn allen op stap te gaan. Met Pap en Moe en de kinderen alleen of inclusief de kleinkinderen. Helaas heeft Moe dit niet meer mee mogen maken.

Onderstaand een opsomming van onze familie weekenden met Pap erbij:

- 1991 : Hotel Westerwald Treff in Oberlahr in Duitsland.
- 1994 : Strandhotel Seeduyn op Vlieland.
- 1997 : Hotel Mercure in Dinant, België.
- 2001 : Hotel Kasteel Bloemendaal in Vaals.
- 2003 : Golden Tulip "Belevingshotel Bad Boekelo".
- 2007 : Bilderberg Hotel Oosterbeek.

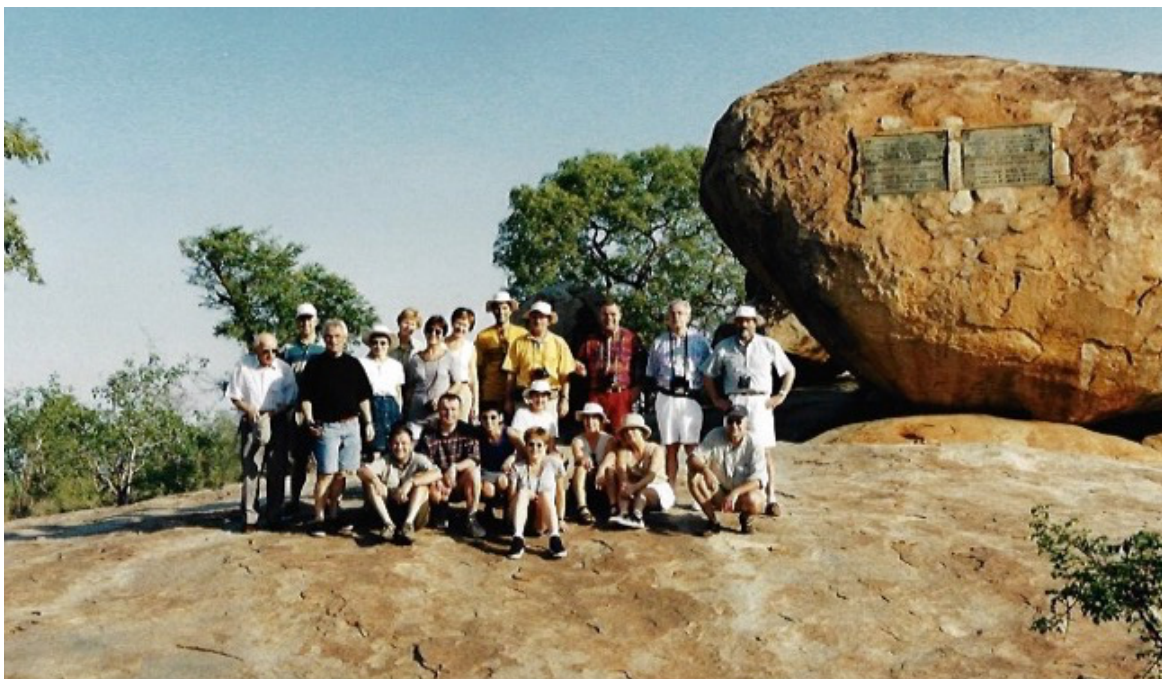
Daarnaast, in de tussenliggende jaren, de jaarlijkse familiedag op diverse locaties in Nederland.

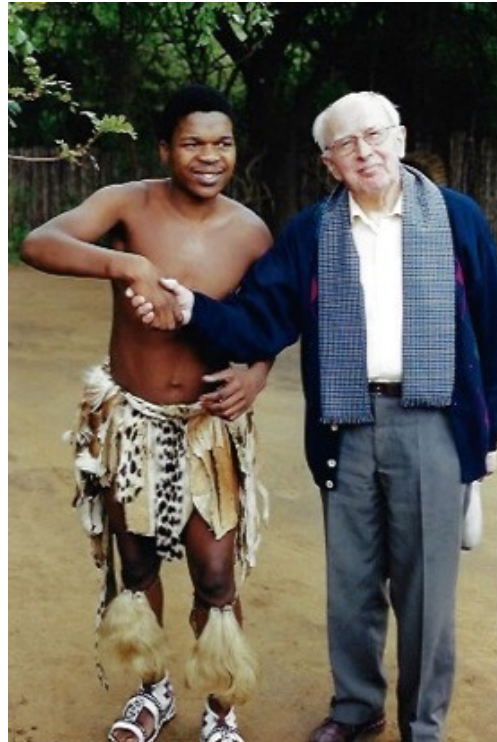
De Topper van alles was onze gezamenlijke reis in 2003 naar Zuid-Afrika.

Wat heeft Pap hiervan genoten! Maar wij ook.

Dit was een zeer bijzondere reis met veel hoogtepunten, bezienswaardigheden, lekker eten en vele glaasjes Zuid Afrikaanse wijn.

De droom van Pap, om in het wild de levende "Big Five" te zien, is voor hem werkelijkheid geworden.

Verder enkele vermeldingswaardige gebeurtenissen:

- 1992 : In dit jaar vierde pap zijn 80ste verjaardag uitgebreid in het Gemeenschapshuis. Hij verzocht ons iedereen uit te nodigen die we ook zouden uitnodigen op zijn begrafenis. Dus alle neven, nichten, burens etc. etc. De fanfare was er natuurlijk ook met een bijzondere serenade.
- 1993 : Viering 81e verjaardag van Pap met een bezoek aan het Groot Chinees Staatscircus in Eindhoven.
- 1989 : Op uitnodiging van Hans met zijn allen één dag naar de Efteling. Met zijn allen in de bus, inclusief grote en ruim volgeladen picknick manden.
- 2000 : Met alle broers en zwagers naar Wim in München die daar toen werkte. Mooie avond in het Hofbrauhaus met voldoende bier. Met zijn allen slapen in het appartement van Wim.
- 2002 : Viering 90^e verjaardag van Pap in het Pelgrimshuis in de Smakt. Alle neven en nichten van de broers en zussen van Pap en Moe uitgenodigd. Pap arriveerde in een helikopter waarmee hij eerst over Maashees en Venray was gevlogen om zijn woonadressen van boven te bewonderen.
- 2005 : Fietsmarathon in New York met de mannen. Pap wilde graag mee maar dat was vanwege zijn gezondheid niet meer mogelijk. Daar baalde hij echt van!

Na Pap zijn overlijden in 2008 zijn we op dezelfde voet doorgeshaan met gezamenlijke weekenden en/of reizen met de broers, zussen en aanhang.

De Oude Dag

Ons Moe heeft helaas geen oude dag gehad. Op 70 jarige leeftijd overleed Moe aan een hartstilstand, terwijl ze op weg was naar haar kaartclub.

Hierdoor hebben ze samen niet lang van hun oude dag mogen genieten. De laatste van het stel, Joost, ging in 1982 het huis uit terwijl Moe op 4 maart 1986 overleed. In tegenstelling tot de andere kleinkinderen heeft Moe de kinderen van Joost niet meer mee mogen maken.

Pap daarentegen heeft, als we de laatste twee jaar niet meetellen, een redelijk mooie oude dag gehad. Hij heeft hier lang van kunnen profiteren, maar helaas wel zonder Moe. Daar had hij het altijd heel moeilijk mee. Hij voelde zich, ondanks zijn grote gezin die hem bijna dagelijks opzochten, eenzaam.

Ondanks dit gevoel probeerde hij, op zijn eigen manier, het beste ervan te maken. Hij ging met de touwhandel gewoon door en bleef wonen tot zijn 84^e verjaardag in het ouderlijk huis in Maashees. Dit ondanks de grootte hiervan en de grote tuin, boomgaard en moestuin. Dit hield hij allemaal netjes bij. In huis kreeg hij veel steun van zijn dochters Thea en Mariëtte en in bijzonder van Ineke. In 1997 verhuisde Pap naar een prachtig appartementencomplex in Venray. Dat was ook het moment dat hij definitief stopte met de touwhandel, die deels overgenomen is door Anny, al had hij nog wel een klein beetje touw liggen in een kast in Venray!

Wij hadden gedacht dat hij in Venray snel mensen zou leren kennen, maar dat viel tegen. Ook daar bleef hij zich eenzaam voelen ondanks zijn eigenzinnige pogingen om een nieuwe relatie te creëren. Diverse pogingen hiertoe zijn met wisselend succes wel- en niet doorgegaan. Achteraf is het jammer dat hij geen nieuwe lieve partner heeft gevonden. Hij wilde uiteindelijk, onafhankelijk van anderen, ook van ons, weer gelukkig zijn.

Pap heeft zo lang als mogelijk een eigen auto gehad. Zelfs nadat het voorfront van zijn auto door een vrachtauto eraf was gereden kocht hij direct weer een nieuwe auto.

Met het verstrijken van de jaren kreeg hij steeds meer lichamelijke problemen. Zelfs zoveel dat het noodzakelijk was om zijn laatste verhuizing te regelen naar het verpleeghuis “Huize Loôn” in Overloon. Daar heeft hij de laatste jaren van zijn leven, met hulp van verzorgenden en zijn kinderen met partners, nog een rustige oude dag gehad. Maar... wat was hij soms opstandig en tegen de draad omdat hij niet meer zelf kon doen wat hij zelf wilde!
Op 10 januari 2008 stierf Pap in alle rust.

Anekdoten / Individuele herinneringen

Als wij in het gemeenschapshuis waren omdat er een of ander dorpsfeest was en het al wat later werd, zij ons Moe tegen Pap: “Ga die jong eens halen, het is al laat genoeg”. Dan stond hij meteen op uit zijn “prost” om die opdracht uit te voeren. Aangekomen in het gemeenschapshuis was het eerste wat hij tegen ons zei “Pilsje”? Dan genoot hij en werd het ook voor hem nog een gezellige avond.

Vanaf drie jaar gingen we naar de “bewaarschool” bij juffrouw Ida. Zij was heel streng, je moest goed kunnen stilzitten! Regelmatig kwamen er colonnes tanks van de geallieerden langs, die terugkwamen uit Duitsland. Dan gingen de ramen open en mochten we kijken.

Vanaf ons zesde jaar gingen we naar de “grotesschool”. We leerden daar schrijven met een lei en griffel. In de nieuwe school gingen we over op potlood en papier en vervolgens kroontjespen met inktpot. O wee als je een “klad” maakte! Ook op zaterdag nog een halve dag school. Na het speelkwartier moesten de hoogste klassen de schooltuin op orde brengen, voornamelijk onkruid

wieden. De pastoor gaf godsdienstles en begon altijd met te vragen wie er die ochtend naar de kerk was geweest.

We sliepen op zakken gevuld met stro. Eens per jaar, met de grote schoonmaak, werd het stro ververst.

We aten om 12.00 uur een warme maaltijd en om 18.00 uur een broodmaaltijd met gebakken aardappelen, die waren overgebleven van de middagmaaltijd.

Na schooltijd aten we nog een boterhammetje. Bij de maaltijd van 12.00 uur werd de "Engel des Heren" gebeden. 's Avonds rond 19.00 uur met de rozenkrans een rozenhoedje. We zaten als kinderen allemaal op onze knieën op de harde cocosmatten in de kamer. Bij het naar bed gaan nog een avondgebed.

In 1949 was ons nieuwe huis klaar aan de Grotestraat, later Mgr. Geurtsstraat.

Dit was een groot huis met badkamer met bad, al hadden we hier niet veel aan want we hadden nog steeds geen gas, riolering of waterleiding. In de kelder stond een elektrische pomp met een drukvat waarmee het water naar de kranen in de keuken en badkamer kon stromen. In de bijkeuken en buiten hadden we ook nog een handpomp met grondwater. Koken gebeurde op het fornuis met briketten en turf. In de bijkeuken stond de wasketel, die werd gestookt met hout en turf. Elke zondag werd die opgestookt voor de wasdag van maandag. In de Geijsterse bossen verzamelden wij dennenappels en boombast als aanmaakhout. Hiervoor was een vergunning nodig van de baron van Geijsteren. Kosten 1 gulden per jaar!

We sliepen met vier jongens op een kamer in twee tweepersoonsbedden. De drie meisjes sliepen ook samen op een kamer.

Een keer in de week werden we gewassen in de keuken. Een grote zinken teil stond op/tussen twee stoelen. Een bodempje warm water met de rest veel koud water.

In hetzelfde water gingen we, om de beurt, in de teil. De laatste had niet meer het frisse water. De rand was bedekt met een kraag van grijze schuimresten.

Als we uit school kwamen trokken we de overall aan om de andere kleren niet vuil te maken.

We speelden buiten. 's Winters vaak in de koeienstal en de hooizolder van Rieter, daar was het warm. Als tegenprestatie moesten wij de koeien voeren, hooi van de zolder halen en bieten snijden met de voederbietensnijder.

In 1947 was de Maas bevroren, iedereen liep of schaatste midden op de Maas, er werd zelfs met auto's erop gereden!

In 1954 stonden Wil Akkermans en ik (Frans) bij de graansilo naar de ijsschotsen te kijken die door de Maas stroomden. We zagen dat tussen Aijen en Maashees het ijs vast ging zitten en het ijs ging kruien. Wij gingen naar de plek waar het ijs was vastgelopen en maakten daar de oversteek naar de overkant. Wij durfden dit thuis niet te vertellen want dan kregen we wellicht huisarrest.

Moe kon heel lekker koken. Vooral de rode kool en hazenpeper viel bij iedereen in de smaak.

In de winter stond er na school een kan warme chocolademelk op het fornuis. Ik rende altijd van school naar huis, bang dat het op zou zijn.

Veel vertier was er niet. Eens per jaar kermis, net na de oorlog bij de loswal aan de Maas en later op het kerkplein. Voor de groteren was er ook nog de winterkermis in januari. Dit was voornamelijk cafébezoek met barakwedstrijden. Dan ligt er een speciaal bord met gaten op het biljart waar je de biljartbal in moet proberen te spelen. Elk gat heeft een bepaalde puntenwaardering.

Buiten schooltijd hadden alle kinderen vaste taken zoals afdrogen van de afwas, onkruid wieden in het grind, gras maaien, asperges steken, groente oogsten in de moestuin, auto wassen, harken van de grind etc.etc.

Ook op de fiets touwbestellingen bezorgen in een omtrek van 25 kilometer van Maashees.

Ik (Frans) heb nog een paar vakanties gewerkt bij een schnappsfabriek in Goch voor 2 D-Mark per uur. Dat was meer dan bij de boeren in Maashees. Wel elke dag met de fiets 20 kilometer heen en 20 kilometer terug. Elke maandagochtend werd ik door de douane aangehouden om naar mijn arbeidsvergunning te vragen. Ik beloofde dat die er kwam en de volgende week was er wel een andere douanier van dienst!

Sportgelegenheden waren er niet. Bij gebrek aan spelers werd de enige sportclub in het dorp opgeheven. Later konden we lid worden van de voetbalclub in Geijsteren. Nog veel later gingen de meeste kinderen naar voetbalclub Volharding in Vierlingsbeek.

Alles ging met de fiets. Er waren in het begin geen kleedruimten, dus thuis de voetbalspullen aan, op de fiets naar de wedstrijd en daarna zonder douche meteen naar huis.

Op weg naar de trouwerij in Maastricht op 30 augustus 1995 zat ik (Margriet) achterin de auto, Pap draaide zich om en vroeg of we ook voor de kerk wilden trouwen. Ik zei: "nee, dat denk ik niet". Pap draaide zich weer om en zei: "nou, dat kan altijd nog". En dat was het, hij is er nooit meer op teruggekomen.

Bij het afruimen van de tafel hadden we allemaal onze eigen taak. Sommige dingen moesten in de witte kast andere op het schap in de kelder. Ieder wist precies wie wat moest wegzetten en zodoende bleef er ook wel eens wat staan omdat iemand het (expres!) vergat. De andere vertikte het om het dan op te ruimen.

Ik (Thea) weet nog dat ik op de slaapkamer van mijn ouders stond en de kinderen van de kleuterschool in de klas zag zitten. Ik wilde zoooo graag daar ook heen. Gelukkig mocht dat toen al als je 3 jaar werd.

Een ander verhaal van Mariette is dat zij startte op de bewaarschool toen ze 3 jaar was maar moest na enkele maanden weer naar huis omdat de nieuwe Nederlandse Kleuteronderwijswet bepaalde dat kinderen vanaf 4 jaar pas welkom waren.

Op een dag zei Moe, voordat we naar school zouden lopen: Als de school uit is vanmiddag moet je met Jacqueline Boom mee lopen naar het nieuwe huis!

Het was een heerlijk huis en pap zorgde voor een zandbak, schommel, wip en draaimolen. In het tuinhuisje hebben we eindeloos gespeeld.

De kermissen, die we zelf in de buurt organiseerden, vond ik (Thea) geweldig. Het wippen, schommelen, overal vroegen we geld voor. De ouders bakte friet voor de verkoop, je kon blik gooien, er was een rad van avontuur, kortom één groot feest.

Wat ik ook altijd van Pap kon waarderen was dat als we iets vroegen om te helpen hij alles uit zijn handen liet vallen en hij meteen meekwam.

Toen er een scoutinggroep kwam voor meisjes, de Gidsen, hoefde ik (Mariette) niet na te denken om aan te sluiten. Het bracht de broodnodige reuring in het leven, iets waar ik constant naar op zoek was.

Het was bijna geen doen, om zonder opgemerkt te worden, 's nachts te laat thuis te komen. Voordat je in bed lag had je twee hindernissen. De grind naar achteren toe en het gekraak van de trap. Moe hoorde alles!

De achterkant van de handveger en het rokelijzer waren instrumenten waar je het liefste niet mee te maken had!

Door de blik van Moe wist je of het door de beugel kon of niet. Ze hoefde niets te verbieden. Had andere tools!

Ik (Ineke) weet niet meer zeker of de Maas dicht was gevroren maar ik ben wel een keer met Pap in de winter aan de overkant geweest. Daar waren grote schotsen en kuilen. Pap zette mij dan voor zich en gleden we zo door de kuil.

Op 12 jarige leeftijd naar het internaat van de Broeders van Maastricht. Drie keer per jaar mocht ik (Jeu) naar huis en twee keer per jaar mochten Pap en Moe een dag op bezoek komen.

Twee dagen voor ons trouwen (Ineke) kreeg Moe 's morgens een beroerte. Ze was half verlamd en kon bijna niet praten. Ze kon wel duidelijk maken dat er iemand naar de kerk moest, het was zondag. Ik ben toen gegaan en bij thuiskomst lag ze in het ziekenhuis, ik had spijt dat ik naar de kerk was gegaan.